



Inv. nr. 20/1988

KAT. 18. "EN VINSKÆNKENDE AUTOMAT". MINIATURE FRA ET EKSEMPLAR AF AL-JAZARIS KITAB FI MARIFAT AL-HIYAL AL-HANDASIYYA (BOGEN OM SINDRIGE MEKANISKE INDRETNINGER)

SYRIEN ELLER EGYPTEN; RAMADAN 715 H = DECEMBER 1315

SIDEN H: 31,5; B: 22 CM

I begyndelsen af det 13. århundrede skrev al-Jazari sin bog om mekaniske apparater, der indeholdt alt fra ure, automatiserede kander, robotter, der kunne skænke vin, pumper og forskellige typer fontæner til dørhamre, kombinationslåse m.m. Den blev dedikeret til sultan Nasr al-Din Mahmud, som regerede i Diyarbakir mellem 1201 og 1222.

Manuskriptets figurer, inklusive den udstillede, er ikke udført som narrative illustrationer til en fortælling, de skal fungere som instruktionstegninger, der sammen med teksten kan vejlede andre specialister i, hvorledes de forskellige maskiner kan udføres. Dette ses også af de små detailtegninger, der er med til at forklare specifikke funktioner. Teksten til den viste miniature forklarer, hvorledes vin otte gange i timen flyder fra flasken ned i bægeret, der så løftes op til

automatens læber.

Selvom det udstillede maleri forestiller en robot, så er figuren i grunden skildret på samme måde som virkelige mennesker, om end måske lidt mere stiv end samtidige illustrationer til skønlitteratur.